

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

rkbs De Hofstee

Plaats : Julianadorp
BRIN nummer : 12KJ|C1
Onderzoeksnummer : 289600
Datum onderzoek : 17 en 19 mei 2016
Datum vaststelling : 18 juli 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	16

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Rkbs De Hofstee te Julianadorp heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school haalt voldoende eindresultaten.
- De school biedt een breed en eigentijds aanbod.
- Er is zicht op de ontwikkeling van alle leerlingen.
- De leraren geven duidelijke uitleg.
- Er is sprake van een veilig en prettig schoolklimaat.
- Het team is enthousiast en leergierig en sterk betrokken bij de schoolontwikkeling.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De eindresultaten van De Hofstee zijn over drie jaar bekeken voldoende. In 2016 en 2014 liggen zij boven de ondergrens van de inspectie maar in 2015 daaronder. De school heeft zichzelf doelen gesteld met betrekking tot de uitstroom van leerlingen. Daarnaast zou de school nog concreter kunnen formuleren wat haar ambitie is met betrekking tot de eindresultaten zodat scherpere evaluaties en analyses mogelijk zijn.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Didactisch handelen			•	
2.4	Ondersteuning			•	

Aanbod

De Hofstee biedt haar leerlingen een breed en eigentijds aanbod. Zij maakt effectief gebruik van ICT en heeft voldoende materiaal om het aanbod aan te passen aan de onderwijsbehoeften van leerlingen die wat anders of extra's nodig hebben. Het aanbod bij de kleuters is breed en gebaseerd op de tussendoelen. Hierdoor sluit het goed aan bij het onderwijs in groep 3. Naast het methodisch onderwijs besteedt de school door middel van projecten aandacht aan

bijvoorbeeld muziek. De school is dit schooljaar gestart met onderzoekend leren bij wetenschap en techniek en wereldoriëntatie. Het aanbod voor leerlingen die meer aankunnen kan nog beter uitgelijnd worden zodat ook voor deze groep passende doelen gesteld kunnen worden.

Zicht op ontwikkeling en ondersteuning

De leraren hebben voldoende zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. Er is sprake van een cyclisch zorgsysteem waarbij regelmatig toetsresultaten en observaties worden besproken. De onderwijsbehoeften van alle leerlingen brengen de leraren op basis daarvan in kaart. Er is veel aandacht voor de analyse van toetsresultaten. Vooral bij rekenen zijn hiervan mooie voorbeelden gezien. Een verbeterpunt ligt nog in de vertaling van deze analyses naar concrete handvatten en doelen voor de zorgleerlingen en voor de drie instructiegroepen in de groepsplannen en dagplanning.

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben of op een eigen leerlijn werken voor een of meer vakken, stelt de school een groeidocument op waarin zij aangeeft aan welke doelen de leerling werkt en welke ondersteuning daarbij geboden wordt. De school betreft hierbij externe deskundigen.

Didactisch handelen

De leraren leggen over het algemeen duidelijk uit en weten de leerlingen in voldoende mate te betrekken bij de lessen. Onderdelen van het didactisch model waar de school voor heeft gekozen zijn teruggezien in de geobserveerde lessen. In de groepen heerst een prettige sfeer. De mate waarin leraren hun instructie afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen is wisselend waargenomen. Verdere kansen voor verbetering liggen in het aansprekender maken van de instructies en de leerlingen actiever te betrekken door het gebruik van coöperatieve en interactieve werkvormen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid				•

Er is sprake van een prettig, veilig en sociaal ondersteunend pedagogisch klimaat. De school is bezig om de verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces steeds meer bij leerlingen te leggen. Leraren en leerlingen gaan respectvol met elkaar om. De school hanteert verschillende methodes voor het aanleren van sociale vaardigheden. Ouders en leerlingen zijn over het algemeen tevreden over het welbevinden en de veiligheid op school. Dit blijkt uit de enquêtes die de school regelmatig afneemt maar komt ook naar voren in de gesprekken die de inspectie met ouders en leerlingen heeft gevoerd. De school

heeft een uitgebreid veiligheidsbeleid wat voorziet in afspraken en protocollen ter preventie en afhandeling van incidenten. Er is een aandachtsfunctionaris aangesteld met betrekking tot veiligheid, de school heeft een vertrouwenspersoon en houdt een incidentenregistratie bij. Aandachtspunt is het meten van de veiligheidsbeleving onder personeel. Voor een goed beeld is het belangrijk dat al het personeel de vragenlijsten hieromtrent invult.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

Evaluatie en verbetering

De school werkt voldoende planmatig aan het behoud van haar kwaliteit en de verdere schoolontwikkeling. De directie stuurt de schoolontwikkeling aan en gebruikt de uitkomsten van diverse evaluaties onder leerlingen, ouders en team om hieraan inhoud en richting te geven. Ook voeren directie, intern begeleiders en andere specialisten regelmatig groepsbezoeken uit. Alhoewel de school veel aan school- en kennisontwikkeling doet, is het niet altijd duidelijk waar gezien de ambities van de school, de focus ligt. Ook de borging van kwaliteitsafspraken kan sterker. Tot slot voert de school trendanalyses uit van haar leerresultaten op groeps- en schoolniveau. De school stelt zichzelf hierbij ambitieuze doelen, die zij echter voor een groot gedeelte niet haalt. Verder blijft het te weinig inzichtelijk welke trends er op schoolniveau zijn waar te nemen en hoe de school dit vertaalt naar verbeteractiviteiten.

Kwaliteitscultuur

Er is sprake van een professionele schoolcultuur met een breed gedragen visie op onderwijs en kwaliteit. De leraren werken enthousiast aan zowel de schoolontwikkeling als aan hun eigen deskundigheid. Er zijn verschillende onderwijsinhoudelijke werkgroepen en iedere leraar heeft een aandeel in een daarvan.

Verantwoording en dialoog

De school legt in voldoende mate verantwoording af over haar onderwijs en resultaten. Dit doet zij in de schoolgids, via het nieuwsbulletin, in het jaarverslag en via internet. Regelmatig vergadert de medezeggenschapsraad en deze vergaderingen staan open voor alle ouders.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op rkbs De Hofstee.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Evenals het team van de Hofstee, kan het bestuur zich goed vinden in de rapportage zoals die is opgemaakt. Het is een helder geschreven verslag en wij hebben geen wijzigingsvoorstellen. Het rapport geeft bevestiging van het werk dat het team uitvoert door veel positieve beoordelingen in de onderzochte standaarden.

De school heeft naar aanleiding van de bevindingen de volgende doelen gesteld:

1. In het schooljaar 2016-2017 heeft het team duidelijke keuzes gemaakt waar zij zich op gaat focussen.
2. De administratie van de leerkrachten wordt substantieel teruggebracht, is effectief en staat in dienst van het primaire proces.
3. In de lessen worden coöperatieve werkvormen toegepast waardoor een actieve werkhouding wordt gestimuleerd en leerkrachten een begeleidende rol innemen.
4. De verbinding tussen analyse, doelen en aanpak is zichtbaar in de dagplanning.
5. De leerlingen in de hoogste groepen krijgen een passend aanbod.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook rkbs De Hofstee te Julianadorp.

Op 17 en 19 mei 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 19 mei 2016, aan het eind van de onderzoeksdag, is een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving. De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de

onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en

betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.